

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1. Vtrum filius Dei assumere debucrit in humana natura corporis defectus.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

AD PRIMVM ergo dicendum, q̄ satisfactio pro peccatis alterius, habet quidem quali materiam poenas, quas aliquis pro peccato alterius sustinet: sed pro principio habet habitum anime, ex quo inclinatur ad volendum satisfacere pro alio, & ex quo satisfactio efficaciam h̄t: non enim esset efficax satisfactio nisi ex charitate procederet, ut infra dicitur. * Er io oportuit aiam Chri & perfectam esse, quantum ad habitus scientiarum & virtutum, ut haberet facultatem satisfaciendi, & q̄ corpus eius esset subiectum in firmitatibus, ut ei satisfactio materia non deesset.

AD SECUNDVM Dicendum, q̄ secundum naturalem habitudinem, quæ est inter animam & corpus, ex gloria anime redundat gloria ad corpus: sed hæc naturalis habitudo in Christo subiacbat uoluntati diuinitatis ipsius, ex qua factum est, quod beatitudo remaneret in anima, & non deriuaretur ad corpus, sed caro pateretur, quæ conueniunt nature passibili secundum illud quod Dam. * dicit, quod beneplacito diuine uoluntatis, permittebatur carni pati, & operari quæ propria.

AD TERTIVM dicendum, q̄ poena temper sequitur culpam actualem uel originalem, quãdoq; quidem eius q̄ punitur, quãdoq; aut alterius, pro quo ille, qui poenas patitur, satisfacit. Et ita accidit in Christo, fm̄ illud Isaia 53. Ipse uulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra.

AD QVARTVM dicendum, quod infirmitas assumpta Christo nõ impediuit finem incarnationis, sed maxime promouit, ut dictum est. * Et quamuis per hm̄õ infirmitates absconderetur eius diuinitas, manifestabatur tamen humanitas quæ est uia ad diuinitatem perueniendi, secundum illud Rom. 5. Accessum habemus per Iesum Christum ad Deum. Desiderabant autem antiqui patres in Christo, non quidem fortitudinem corporalem, sed spirituales per quam & diabolum uicit, & humanam infirmitatem sanauit.

ARTICVLVS II.

Utrum Christus necessitatem his defectibus subiaccendi assumpsit.

AD SECUNDVM sic proceditur. Vt q̄ Christus non ex necessitate his defectibus subiaccuerit. Dicit enim Isa. 53. Oblatus est, quia ipse uoluit, & loquitur de oblatione ad passionem: sed uoluntas opponitur necessitati: ergo Christus non ex necessitate subiaccit corporalibus defectibus.

¶ 2 Præter Damasc. * dicit in 3. lib. Nihil coactum in Christo consideratur, sed omnia uoluntaria: sed quod est uoluntarium, non est necessarium. ergo huiusmodi defectus non fuerunt ex necessitate in Christo.

¶ 3 Præter. Necessitas inferitur ab aliquo potentiori: sed nulla creatura est potentior, quã anima Christi, ad quam pertinebat proprium corpus conseruare. ergo huiusmodi defectus seu infirmitates non fuerunt in Christo ex necessitate.

Sed contra est, quod Aposto

Alus dicit Romano. octauo. Misit Deus filium suum in similitudinem carnis peccati: sed conditio carnis peccati est, quod habeat necessitatem moriendi & sustinendi alias huiusmodi passiones. ergo talis necessitas sustinendi hos defectus fuit in carne Christi.

RESPON. Dicendum, quod duplex est necessitas. Vna quidem coactionis, quæ fit ab agente extrinseco. Et hæc quidem necessitas contrariatur & nature & uoluntati, quorum utrumque est principium intrinsecum. Alia autem est necessitas naturalis, quæ consequitur principia naturalia, puta formam, sicut necessarium est ignem calefacere, uel materiam, sicut necessarium est corpus ex contrariis compositum dissolui. Secundum igitur hanc necessitatem, quæ consequitur materiam, corpus Christi subiectum fuit d necessitati mortis, & aliorum huiusmodi defectuum: quia sicut dictum est, * beneplacito diuine uoluntatis, carni Christi permittebatur agere, & pati quæ propria.

Hec autem necessitas causatur ex principiis carnis humane, ut dictum est. * Si autem loquamur de necessitate coactionis, secundum quidem quod repugnat nature corporali, sic iterum corpus Christi secundum conditionem propriæ nature necessitati subiaccit, & clau perforantis, & flagelli percutientis.

Secundum uerò quod necessitas talis repugnat uoluntati, manifestum est quod in Christo non fuit necessitas horum defectuum, neque per respectum ad diuinam uoluntatem, neque per respectum ad uoluntatem humanam Christi absolute, prout sequitur rationem deliberantem, sed solum secundum naturalem motum uoluntatis, prout f. naturaliter refugit mortem, & etiam corpori nocentia.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Christus dicitur oblatus, quia doluit d & uoluntate diuina, & uoluntate humana deliberata: licet mors esset contra naturalem motum uoluntatis humane, ut Damasc. * dicit.

AD SECUNDVM patet responsio ex dictis.

AD TERTIVM dicendum, quod nihil fuit potentius, quã anima Christi absolute: nihil tamē prohibet aliquid fuisse potentius, quantum ad hunc effectum: sicut clauus ad perforandum. Et hoc di-

uel materiam. Prima conclusio est. Corpus Christi secundum necessitatem naturalem consequentem materiam, subiectum fuit necessitati mortis, & aliorum huiusmodi defectuum. Probatur. Carni Christi permittebatur agere & pati, quæ erant propria: sed necessitas horum defectuum causatur ex propriis carnis. ergo.

Secunda conclusio est. Corpus Christi secundum conditionem propriæ nature subiaccit necessitati coactionis repugnantis nature corporali, ut patet de clauo perforante, & flagello percutiente.

Tertia conclusio eo. In Christo non fuit necessitas coactionis repugnantis uoluntati diuine aut humane absolute, sed solum secundum naturalem motum uoluntatis. Hæc conclusio non aliter probatur, sed ex declaratione terminorum relinquuntur euidens apud theologos. Declaratur siquidem uoluntas absolute, hoc est consequens rationem deliberantem, & naturalis prout naturaliter refugit mortem, corporis que nocentia.

¶ Vbi nota primò, quod apud Auctorem hic, deliberatio est actus rationis.

Et uoluntas dicitur deliberata denominata a ratione deliberante, & casualiter, quia consequitur rationem deliberantem (quæ scilicet ratio omnibus consideratis concludit aliquid esse malum uel bonum, fugiendum uel prosequendum) & sequitur motum uoluntatis conformis tali rationi appetens uel fugiens, qui uocatur uoluntas deliberata.

Naturalis autem uoluntas uocatur motus ille uoluntatis, qui consequitur rationem apprehendentem bonum uel malum, non consideratis omnibus circumstantiis, sed ipsum nudum obiectum bonum (puta uitam sani-

1 materia
e facti
eas fidi
6 copiant

13. cap. 15
nec. & c. 14

corp. 207

inf. q. 11. d. 1
ad 1. & 2. d.
p. q. 1. 2. 3. q.
1. c. 11.

11. 3. c. 11. f.

D. 902.

ar. p. c. ad a.
in illo ar.

D. 905.

1. 4. c. 24. &

in corp. ar.